



CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată).

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 211

din 16 decembrie 2021

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 225/03.12.2020 a fost desemnat în funcția de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii, începând cu data de 07.01.2021, pentru un mandat de un an, domnul judecător Mihai-Bogdan Mateescu, membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii, iar prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 226/03.12.2021 a fost desemnat în funcția de vicepreședinte al Consiliului Superior al Magistraturii, începând cu data de 07.01.2021, pentru un mandat de un an, domnul procuror Florin Deac, membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii.

În conformitate cu art. 24 alin. (2) – (2²) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare: „(2) Pentru funcția de președinte și vicepreședinte vor candida un judecător și un procuror desemnați de Secția pentru judecători, respectiv Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, din rândul membrilor săi, în prezența a cel puțin 2/3 din membrii secțiilor, cu votul majorității membrilor prezenți.

(2¹) Candidații pentru funcțiile de președinte, respectiv vicepreședinte își vor depune candidaturile, însoțite de un proiect privind obiectivele urmărite, în secțiile de care aparțin.

(2²) Secțiile corespunzătoare ale Consiliului Superior al Magistraturii vor analiza și dezbate candidaturile depuse și vor desemna candidații pentru funcțiile de președinte și vicepreședinte ale Consiliului Superior al Magistraturii.”

În temeiul acestor dispoziții legale, prin Hotărârea nr. 1081/07.12.2021, Secția pentru procurori l-a desemnat în calitate de candidat pentru funcția de vicepreședinte al Consiliului Superior al Magistraturii pe domnul procuror Nicolae-Andrei Solomon, membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii.



Tel: (+40)21-311.69.02

Fax: (+40)21-311.69.01



Website: www.csm1909.ro

Email: secretar_general@csm1909.ro



Calea Plevnei nr. 1418, sector 6,
cod poștal 060011



CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Pe de altă parte, în ședința Secției pentru judecători din data de 16.12.2021 au fost analizate și dezbătute candidaturile depuse de doamnele judecător Andrea-Annamaria Chiș și Gabriela Baltag, membri aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii, pentru funcția de președinte al Consiliului. Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a hotărât respingerea celor două candidaturi.

Dat fiind că niciunul dintre candidații judecători nu a obținut votul majorității membrilor prezenți, cerință prevăzută de art. 24 alin. (2) teza finală, nu a putut fi desemnat de către Secția pentru judecători un candidat pentru funcția de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii.

Nici Constituția României, republicată, și nici Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu conțin dispoziții referitoare la situația în care Secția pentru judecători nu desemnează un candidat pentru funcția de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii.

În contextul în care Plenul Consiliului Superior al Magistraturii are atribuția de a alege președintele și vicepreședintele Consiliului, dintre candidații desemnați de cele două Secții, în virtutea principiului simetriei, tot acestuia îi revine competența de a stabili modalitatea în care urmează a fi asigurată conducerea Consiliului după data de 06.01.2022, în condițiile în care nu a fost posibilă desemnarea unui candidat pentru funcția de președinte și, subsecvent, alegerea acestuia în condițiile legii.

Plenul constată că nu există și nici nu ar putea să existe o obligație a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii de a alege în funcția de președinte pe unul dintre membrii Consiliului, doar pentru faptul că acesta își depune candidatura.

Dimpotrivă, astfel cum chiar Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa, **„în vederea exercitării dreptului de vot în cadrul Plenului sau secțiilor, membrul ales al Consiliului Superior al Magistraturii (...) se pronunță în baza propriilor convingeri, în limitele legii”** (Decizia nr. 196/2013 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 231 din 22.04.2013).

În situația în care niciunul dintre candidați nu întrunește numărul de voturi necesar pentru a fi desemnat candidat / ales președinte al Consiliului, pe care nici Constituția și nici legea organică nu o prevăd, dar nici nu o exclud, este necesară identificarea unei soluții juridice potrivite și, în același timp, compatibilă cu principiile care decurg din reglementarea constituțională, care să asigure premisele funcționării corespunzătoare a Consiliului, ca autoritate de rang constituțional, și să prevină blocarea activității acestuia.

Din această perspectivă, este dincolo de orice dubiu faptul că inexistența unui președinte ar conduce la blocarea funcționării Consiliului Superior al Magistraturii, fapt evidențiat de spectrul atribuțiilor pe care președintele Consiliului este abilitat să le exercite.



Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01



Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro



Calea Plevnei nr. 1418, sector 6,
cod poștal 060011



CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție, republicată)

Astfel, în conformitate cu art. 24 alin. (3) și (4) din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„(3) Președintele Consiliului Superior al Magistraturii are următoarele atribuții principale:*

- a) reprezintă Consiliul Superior al Magistraturii în relațiile interne și internaționale;*
- b) coordonează activitatea Consiliului Superior al Magistraturii și repartizează lucrările pentru plen și secții;*
- c) prezidează lucrările Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu excepția cazului în care la lucrări participă Președintele României;*
- d) propune plenului măsurile necesare pentru ocuparea locurilor devenite vacante, ca urmare a revocării unor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii;*
- e) semnează actele emise de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii;*
- f) sesizează Curtea Constituțională, în vederea soluționării conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice;*
- g) desemnează membrii Consiliului Superior al Magistraturii care pot fi consultați pentru elaborarea unor proiecte de acte normative, la propunerea plenului;*
- h) prezintă, în ședința publică a plenului, raportul anual asupra activității Consiliului Superior al Magistraturii, care se transmite instanțelor și parchetelor și se dă publicității.*

(4) Președintele Consiliului Superior al Magistraturii îndeplinește orice alte atribuții stabilite de lege, de Regulamentul de organizare și funcționare administrativă a Consiliului Superior al Magistraturii și de plen.”

Examenul acestor dispoziții legale evidențiază importanța rolului președintelui în economia activității Consiliului Superior al Magistraturii, fiind evident că imposibilitatea exercitării acestor atribuții conduce, practic, la un blocaj în funcționarea Consiliului.

Un astfel de blocaj nu ar putea fi evitat prin exercitarea de către vicepreședintele Consiliului a atribuțiilor președintelui, în condițiile art. 24 alin. (5) din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia *„în lipsa președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, atribuțiile prevăzute la alin. (3) și (4) se exercită de vicepreședinte.”*

Sintagma *„lipsa președintelui”* din textul de lege menționat are în vedere situația de absență temporară a președintelui ales al Consiliului Superior al Magistraturii, iar nicidecum ipoteza în care funcția de președinte este vacantă.

Acest fapt este edificator pus în lumină de dispozițiile alin. (6) al aceluiași articol, care reglementează chiar ipoteza de vacanță a funcției de președinte și pentru care se prevede aplicarea procedurii prevăzute la alin. (2) al cărei scop este tocmai alegerea președintelui, în condițiile legii.



Tel: (+40)21-311.69.02

Fax: (+40)21-311.69.01



Website: www.csm1909.ro

Email: secretar_general@csm1909.ro



Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Număr de înregistrare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal 2359

Pagina 3 din 8



CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

În mod similar și pentru aceleași argumente, vacanța funcției de președinte al Consiliului nu ar putea fi suplinită, în privința lucrărilor Secției pentru judecători, nici prin alegerea unui președinte de ședință, în condițiile art. 26 alin. (1) teza finală din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Mai mult, nu poate fi neglijat faptul că președintele Consiliului Superior al Magistraturii exercită, pe lângă atribuțiile stabilite prin legea organică, și atribuții de rang constituțional, proprii și exclusive, precum cea referitoare la sesizarea Curții Constituționale pentru soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice, prevăzută la art. 146 lit. e) din Constituția României, republicată.

În acest sens, considerentele 57 și 59 ale Deciziei Curții Constituționale nr. 538/2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1076 din 19.12.2018, includ în sfera prerogativelor exclusive, care nu pot forma obiectul delegării, dreptul de a sesiza Curtea Constituțională cu o cerere pentru soluționarea unui conflict juridic de natură constituțională, prevăzut în art. 146 lit. e) din Constituție.

În egală măsură, interdicția delegării la care se referă jurisprudența Curții Constituționale vizează și orice altă modalitate prin care această atribuție exclusivă ar putea fi exercitată de o altă persoană decât titularul constituțional, în lipsa acestuia.

Pe de altă parte, exercitarea de către vicepreședintele Consiliului a atribuțiilor care revin președintelui în legătură cu gestionarea de către Consiliu a carierei judecătorilor ar fi în flagrantă contradicție cu principiul separării deciziei în privința carierei judecătorilor și procurorilor.

Principiul separării carierelor judecătorilor și procurorilor își are izvorul chiar în Legea fundamentală și a fost pregnant evidențiat în evoluțiile normative recente și la nivel infraconstituțional, odată cu modificările de ansamblu aduse legilor justiției în anul 2018.

Independența judecătorilor este ridicată la rang de principiu în cuprinsul art. 124 alin. (3) din Constituția României, republicată, fiind un element definitoriu al statutului acestora.

Această axiomă constituțională impune ca deciziile luate în privința carierei judecătorilor să aparțină exclusiv membrilor judecători ai Consiliului Superior al Magistraturii, imperativ care vizează în egală măsură și exercitarea atribuțiilor președintelui Consiliului.

În același sens, noua modalitate de luare a deciziilor în privința carierei judecătorilor și procurorilor a fost apreciată și de Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția), care, în Avizul nr. 924/2018, a reținut, referitor la rolul și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, următoarele:

„132. Potrivit propunerii de modificare a Legii nr. 317/2004 (noile articole propuse 38, 40 și 41), luarea deciziilor cu privire la subiecte cu relevanță specifică pentru cele două profesii –



Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01



Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro



Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011



CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

judecători și procurori – se transferă de la plen la cele două secții ale CSM (pentru judecători și respectiv pentru procurori).

133. Acest transfer de competențe, ce are ca scop separarea clară a carierelor judecătorilor și procurorilor, a fost, potrivit autorităților române, solicitat în anul 2017 printr-o rezoluție a judecătorilor de la toate instanțele din țară, prin președinții acestora. **Noua modalitate de luare a deciziilor ar conduce la consolidarea independenței judecătorilor, ceea ce nu este întrutotul posibil, atât timp cât deciziile privind carierele judecătorilor sunt luate și de procurori.**

134. Comisia de la Veneția a afirmat în Raportul său privind parchetele sus-menționate: „Dacă consiliile procurorilor și ale judecătorilor sunt constituite într-un organism unic, trebuie stabilite mecanisme astfel încât judecătorii și procurorii să nu dețină mai multe voturi decât celălalt grup pe subiecte legate de numirile și procedurile disciplinare reciproce, întrucât este posibil ca procurorii, datorită specificului activității lor curente, să aibă o altă atitudine decât judecătorii cu privire la independența judiciară și mai ales procedurile disciplinare [...]”. Comisia și-a reiterat poziția în anul 2014 în Avizul privind revizuirea Constituției României, cu privire la propunerea de a încredința secției pentru judecători numirea judecătorilor și secției pentru procurori numirea procurorilor.

135. **Schimbarea propusă este, în principiu, binevenită, sub rezerva considerațiilor din secțiunea următoare. Chiar dacă judecătorii și procurorii sunt și unii și alții parte din autoritatea judecătorească și chiar dacă pot trece de la o carieră la alta, regulile diferă cu privire la multe aspecte și trebuie gestionate de organisme sau structuri diferite. Controlul ierarhic al procurorilor, care este principala diferență substanțială, are consecințe în domeniul managementului și disciplinei.”**

Așadar, date fiind coordonatele faptice și juridice prezentate, Plenul constată că este necesară identificarea unui mecanism juridic, care să permită exercitarea prerogativelor funcției de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii, în acord cu principiul separației deciziei în privința carierei judecătorilor și procurorilor, și să se asigure astfel funcționarea corespunzătoare a acestei autorități publice.

Plenul reiterează faptul că nici Constituția României, republicată, și nici Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu cuprind dispoziții exprese pentru situația imposibilității alegerii unui președinte al Consiliului Superior al Magistraturii, ca urmare a faptului că niciunul dintre candidați nu a întrunit numărul de voturi prevăzut de lege.

Această realitate normativă impune un demers de interpretare a cadrului legislativ, care să ofere o soluție compatibilă cu spiritul reglementării constituționale, pentru a se evita blocarea activității Consiliului Superior al Magistraturii.



Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01



Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro



Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011



CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței Justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție, republicată)

În acest demers, în lipsa unor dispoziții exprese, reținând că legea se interpretează în sensul în care produce efecte juridice, Plenul are în vedere principiul statuat la art. 1 alin. (2) din Codul civil, în conformitate cu care *„în cazurile neprevăzute de lege se aplică uzanțele, iar în lipsa acestora, dispozițiile legale privitoare la situații asemănătoare, iar când nu există asemenea dispoziții, principiile generale ale dreptului.”*

Pentru identificarea situațiilor asemănătoare este necesară raportarea la reglementările vizând alte autorități publice de rang constituțional, care își desfășoară activitatea pe parcursul unui mandat a cărui durată este prevăzută de Legea fundamentală, respectiv art. 63 alin. (4), art. 83 alin. (2) și art. 110 alin. (4) din Constituția României, republicată, în conformitate cu care:

Art. 63 alin. (4): *„Mandatul Camerelor se prelungește până la întrunirea legală a noului Parlament. În această perioadă nu poate fi revizuită Constituția și nu pot fi adoptate, modificate sau abrogate legi organice.”*

Art. 83 alin. (2): *„Președintele României își exercită mandatul până la depunerea jurământului de Președintele nou ales.”*

Art. 110 alin. (4): *„Guvernul al cărui mandat a încetat potrivit alineatelor (1) și (2) îndeplinește numai actele necesare pentru administrarea treburilor publice, până la depunerea jurământului de membrii noului Guvern.”*

De asemenea, la nivel infraconstituțional, art. 128 alin. (2), art. 151 alin. (3) și art. 177 alin. (2) din Codul administrativ, aprobat prin O.U.G. nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc faptul că mandatul consiliului local/județean se exercită până la data la care consiliul local/județean nou-ales este legal constituit (deci inclusiv după împlinirea duratei de 4 ani a mandatului), respectiv faptul că mandatul primarului se exercită până la depunerea jurământului de către primarul nou-ales (chiar dacă depunerea jurământului are loc după expirarea duratei de 4 ani a mandatului).

Elementul comun al acestor reglementări îl constituie prelungirea de drept a mandatului acestor autorități publice, peste durata prevăzută expres de Legea fundamentală sau, după caz, de legislația infraconstituțională (de 4 ani, respectiv de 5 ani), până la investirea titularilor nou aleși ai acestor demnități, rațiunea soluției constituționale fiind asigurarea continuității îndeplinirii rolului constituțional al acestora în situațiile de tranziție.

Aceeași rațiune își găsește incidența pe deplin și în situația actuală a Consiliului Superior al Magistraturii, până la alegerea unui nou președinte, în condițiile legii.

Mai mult, ori de câte ori legiuitorul constituant a dorit ca un mandat să nu poată fi prelungit *ad interim*, a prevăzut în mod expres această interdicție.



În acest sens, potrivit art. 140 alin. (4) teza întâi din Constituția României, republicată, **„Consilierii de conturi sunt numiți de Parlament pentru un mandat de 9 ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit.”** De asemenea, conform art. 142 alin. (2) din Legea fundamentală, **„Curtea Constituțională se compune din nouă judecători, numiți pentru un mandat de 9 ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit.”**

Or, în cazul președintelui Consiliul Superior al Magistraturii, art. 133 alin. (3) din Constituția României, republicată, prevede doar că mandatul acestuia nu poate fi reînnoit, neexistând o interdicție expresă de prelungire a acestuia până la alegerea unui nou președinte.

Prelungirea este o noțiune distinctă de cele de înnoire/reînnoire. În timp ce înnoirea/reînnoirea au în vedere exercitarea unui nou mandat cu durata mandatului anterior, prelungirea (sintagmă folosită expres de art. 63 alin. 4 din Constituția României, republicată) presupune exercitarea atribuțiilor în continuare, în condiții de interimat, până la ocuparea funcției în condițiile legii.

Această distincție rezultă și din interpretarea gramaticală a art. 140 alin. (4) și art. 142 alin. (2) din Constituția României, republicată, norme care folosesc alternativ cele două noțiuni.

În altă ordine de idei, asigurarea principiului separației și echilibrului puterilor în stat, statuat de art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală, impune ca în situații similare să fie aplicate soluții simetrice, chiar și prin recurgerea la principiile generale de drept, în lipsa unor reglementări exprese.

Astfel cum a reținut Curtea Constituțională în jurisprudența sa, una dintre condițiile realizării obiectivelor fundamentale ale statului român o constituie buna funcționare a autorităților publice, cu respectarea principiilor separației și echilibrului puterilor, fără blocaje instituționale (Decizia nr. 58/2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 465 din 3.05.2021).

Pentru toate argumentele prezentate, în situația analizată, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că soluția conformă cadrului constituțional actual, referitor la exercitarea atribuțiilor autorităților publice, este aceea ca funcția de președinte să se exercite *ad interim*, până la alegerea unui nou președinte, de către președintele în funcție, dacă, până la data de 06.01.2022, inclusiv, nu se alege un nou președinte.

Pentru considerentele anterior expuse, în raport cu soluția Secției pentru judecători prin care nu s-a desemnat niciun candidat pentru funcția de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii, precum și cu soluția Secției pentru procurori prin care a fost desemnat domnul procuror Nicolae-Andrei Solomon pentru funcția de vicepreședinte al Consiliului Superior al



CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Magistraturii, în conformitate cu prevederile art. 133 alin. (5) și (7) din Constituția României, republicată, și ale art. 23 alin. (1) și art. 24 alin. (1) - (2) din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți (10 voturi DA, 2 voturi NU și 7 voturi NULE pentru funcția de președinte, 14 voturi DA și 5 voturi NU pentru funcția de vicepreședinte),

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art. 1 – Funcția de președinte se exercită *ad interim*, până la alegerea unui nou președinte, de către președintele în funcție, dacă până la data de 06.01.2022, inclusiv, nu se alege un nou președinte.

Art. 2 – Alege în funcția de vicepreședinte al Consiliului Superior al Magistraturii, începând cu data de 07.01.2022, pentru un mandat de un an, pe domnul procuror Nicolae-Andrei Solomon, membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii.

Art. 3 - Prezenta hotărâre se publică pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii.

Data în București, la data de 16 decembrie 2021

Judecător Mihai Bogdan MATEESCU
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii



Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01



Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro



Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011